

# Lapilastria





## REVISTA DE GIRONA

REVISTA TRIMESTRAL  
DEL SERVEI DE PUBLICACIONS  
DE LA  
DIPUTACIÓ  
DE  
GIRONA



## Som part de la Cultura Catalana



El 1904, any del naixement de "la Caixa", Prat de la Riba, un dels seus fundadors, publicà la seva obra «La Nacionalitat Catalana».

Avui, les aportacions de "la Caixa" assoleixen un extens camp que va des de la Literatura al Teatre, passant per la Pintura, la Música, la Fotografia, etc.



Anys més tard, Pompeu Fabra, conseller de "la Caixa", donava a conèixer el seu «Diccionari General de la Llengua Catalana».

Amb legítim orgull podem dir que cap mena d'expressió cultural del poble català ens és aliena. Perquè som part d'aquesta mateixa cultura. La catalana. La nostra.

CAIXA DE PENSIONS

"la Caixa"



# Editorial

Tenim President de la Generalitat legalitzada i un futur com a Comunitat Autònoma. Es portarà a terme un programa dinàmic, tant pels Empresaris com pels Treballadors?

La celebració del 1.er de Maig per part de les Centrals Sindicals no fou unitària arreu de Catalunya, però sí a Girona.

Al País Basc es celebrà la Setmana de la Cultura Catalana.

Noves revistes d'àmbit català: "Som" (Sardanística); "La Fullaraca" (Ecologista); "Ciència" (Ciència i tecnologia). Tot sigui per a contribuir a la recuperació cultural dels Països Catalans.

Centenari d'en Josep M.<sup>a</sup> Folch i Torres.

Ha passat sant Jordi (es vengueren més roses que llibres). Ha passat la Mare de Déu de Montserrat i la Diada Universal de la Sardana, però això cada any torna. És la nostra tradició folklòrica, però no per això menys vàlida.

No creiem que l'identitat de Catalunya desaparegui per: "... l'existència d'aquestes minifamílies catalanes que ara, al baixar a la vertical el nombre de matrimonis i al pujar —no menys verticalment— l'ús de la píndola pot acabar, dintre molt poques generacions, amb tot l'autòcton que queda de la població catalana" (Carles Sentís).

Creiem que desapareixerà quan no sigui realitat: "... La presència del català i de la cultura catalana a les escoles haurà de ser un factor de normalització tant pel que fa al consum del llibre català, eliminant les preteses dificultats de lectura d'un públic analfabet en la pròpia llengua o desconexor de la llengua nacional, compels que fa al sorgiment de nous escriptors amb un bagatge cultural i lingüístic més ampli i amb unes motivacions no tant de resistència, sinó de normalitat lingüística". (Jaume Fuster).

A Castell d'Empúries es celebrà l'homenatge a Josep Pla que, al igual que en Joan Corominas, obtingué de la Generalitat Provisional la corresponent Medalla.

A Toulouse foren investits "Honoris Causa": Salvador Espriu, Badia Margarit, i... Tarradellas, que ens ha legat el seu arxiu històric a Poblet (Tarragona).

A Banyoles, mostra de l'Exposició d'Art Contemporani dels Països Catalans. L'iniciativa ens sembla formidable.

Atorgats els Premis "Miguel de Cervantes" a: Gerardo Diego i a Jorge Luis Borges. Destaquem les paraules del Rei Juan Carlos al dir: "Una nació sense cultura o no existeix o agonitza".

Per Ordre del Ministeri de Cultura, fins el 30 d'abril es podia participar al "Premio Nacional de Literatura Infantil" per la millor tasca crítica i d'investigació sobre llibres infantils. Esperem que els resultats siguin positius per a tots vosaltres, infants, sempre a mercè de la política i de la filosofia dels "grans".

A Hollywood "El Tambor de Hojalata" basada en l'obra de Günter Grass, obtingué el premi a la millor pel·lícula estrangera "Kramer contra Kramer" obtingué 5 Oscars.

Ha mort Alfred Hitchcock

Han mort 3 escriptors: Jean Paul Sartre (reconegut fildsof), Guillermo Sautier Casaseca (conegut pels seus serials radiofònics) i Alejo Carpentier (Premi "Miguel de Cervantes" 78).

A Girona es celebrà la 5.<sup>a</sup> "Trobada de la Sardana a l'Escola".

Al Institut Vell, organitzat pel Col·legi d'Arquitectes de Catalunya es presentà: "Arquitectura a Girona. La Ciutat i la seva evolució urbana". Elogiem el treball que hi realitzà el nostre company Joan Viader. Pels cineastes es recorda que al "Cinema Modern" s'està projectant un cicle dedicat a les obres de Woody Allen.

No us oblideu d'anar a veure l'exposició de Floricultura" d'aquest any. El dia 10 de Maig, a Lloret de Mar, elecció de "La Sardana de l'Any".

A Bescanó uns quants infants assistiren a la manifestació per la "Carretera de la Vergonya" vestits de Superman, Spiderman, Infermeres, etc.

Inauguració Oficial de les noves escoles "Dr. Sobrequès".

El Sambola està essent agençat per a futura Casa de Cultura. Des de fa uns dies casa nostra està en unes de les habitacions de l'últim pis d'aquest edifici. Agraïm a l'Ajuntament la seva cessió.

Per la instal·lació de plaques solars en el seu domicili, amic lector, la llicència és gratuïta.

S'acorda constituir el "Consell d'Edat".

Festes locals del nostre Poble: 26 de Maig i 29 d'Octubre.

LAPILASTRA: Ha passat l'Any Internacional del Nen. Ja sabem que sense pena ni glòria, però a nosaltres no ens ha escrit cap infant, cap adolescent, cap jove-quant a edat s'entén —. Què passa?

*Lapilastrea*



## LAPILASTRA

Revista mensual de Bescanó

### CONSELL DE REDACCIÓ

Angelina Casadevall, Josep Boada, Joan Vivó, Joan M.<sup>a</sup> Viader, Pere Magrià, Dolors Vilert, Imma Clos, Assumpció Vivó, Josep Palou i M.<sup>a</sup> Àngels Vilaplana.

### HI COL·LABOREN:

Lluís Vigué, Josep Fuses, Josep M.<sup>a</sup> Masmiquel, C. Esportiu Bescanó, Alba Bescanonina, Ernest Planagumà, Col·legi Nacional. "Dr. Sobrequès".

Portada i Fotografies: Pere Magrià.

Imprimeix: PAGÈS-IMPRESA-ANGLÈS

Dipòsit Legal: GI 315-79

## SUMARI

- Editorial - pàg. 3.
- Notícies i Comentaris - pàg. 4 i 5.
- Festa de Sant Jordi - pàg. 6.
- Estar fora de lloc - pàg. 7.
- L'Entrevista - pàg. 8 i 9.
- D'ací i d'allà - pag. 10.
- Marxa automobilística "Carretera de la Vergonya" - pàg. 11.
- Inauguració Escoles - pag. 12 i 13.
- Lliçons de català - pàg. 14.
- Tots els homes necessitem poesia - pàg. 15.
- Esports - pàg. 16.
- Gran festa de Convergència i Unió - pàg. 17.
- La història d'uns moviments socials<sup>1</sup> de Maig<sup>2</sup> - pag. 18.
- Associació familiar "ALBA BESCANO-NINA" - pàg. 19.
- Tres parcs nacionals de reserva biològica - pàg. 20.
- Bústia de LAPILASTRA - pàg. 22.
- Racones de Bescanó - pàg. 23.

LAPILASTRA NO ES FA RESPONSABLE DE LES OPINIONS DELS SEUS COL·LABORADORS.

---

# NOTÍCIES

---

## I

---

# COMENTARIS

---



*L'Alba Bescanonina organitzà el passat primer de Maig una excursió a Sant Grau. Al matí quan hi vàrem anar, l'olor dels cargols a la lluna, de les cuixes de xai i finalment de carn a la brasa es feia palesa per tots aquells cims. A la tarda i des de l'avioneta no es sentia res de res, però sí que encara es podia distingir la gent que, ben tipa, ja començava a emprendre el retorn cap a la vall. Hem de recomanar aquesta excursió per a tothom.*



*Una badada la pot tenir tothom, inclús l'Ajuntament i fins i tot l'encarregat de fer lluir la bandera al balcó. Aquests darrers dies estava al revés i hom no distingia l'escut que tan ben brodat està. És clar que si el miràvem des de dins l'Ajuntament, llavors sí que s'apreciava amb tota la seva magnificència. Qui sap si es va fer expressament?*



*Una bonica vista aèria del Raval, ens recorda el mal estat en què es troba, tant en l'enllumenat com el carrer interior que el divideix. És un barri molt peculiar del poble en el que s'hi hauria de fer quelcom i que els veïns ho agrairien.*



*Ja s'ha començat la reparació de la "Carretera de la Vergonya". Al menys podem dir que ha començat la desembardissada de les voreres. Aquesta fotografia ens mostra ben clarament l'estat en què un altre dia llunyà podria quedar amb l'amplada que hauria de fer, ja que concretament el tros de La Pilastra, es podria asfaltar guanyant terreny de la via de l'antic tren. Qui sap qui ho veurà això?*



*LAPILASTRA del darrer número va ser llegida també a Amsterdam per un nostre redactor. Encara que sembli broma és cert, ja que la primera que va sortir de les màquines de Can Pagès d'Anglès va anar directament al cotxe i d'allà a París, Brusel·les i finalment a la capital d'Holanda. I la casualitat va ser que gent d'Anglès mateix fossin obsequiats en aquelles terres llunyanes amb exemplars recents de LAPILASTRA, la qual cosa varen agrair. Certament es troben catalans arreu del món i en els llocs més insòlits. I això no vol dir que AMSTERDAM ho sigui, sinó que és tot el contrari.*



A la mainada els agraden els glonxadors i els parcs infantils. Però Bescanó no els hi pot pas oferir aquestes coses tal com mereixen. I no per manca de llocs on instal·lar-los, doncs d'aquests ja n'hi han. Per exemple a la Plaça del Patronat, que queda entre dos blocs de pisos, seria un lloc ideal. Un altre lloc on hi cabrien és davant mateix de l'antic local catequístic ja que allà és resguardat de la circulació. Ho tindrà en compte l'encarregat de jardins del nostre Ajuntament?

#### VIATGE A ANDORRA

Els passats dies 19 i 20 d'abril un grup de veïns de Bescanó integrat per 30 persones, va fer una excursió amb persones de la tercera edat de Girona i Salt, a les Valls d'Andorra.

La intenció del viatge era conèixer-nos millor i a més de conivir poder passar uns dies divertits i comprar unes quantes coses.

L'excursió estava organitzada per l'entitat local "Club Esportiu Bescanó" i el preu va ésser assequible per a totes les butxaques.

La primera ensopegada va ésser a Sant Feliu de Pallerols quan el motor de l'autocar es va escalfar. Després d'estar parats més d'una hora el viatge va continuar, arribant a Andorra a les deu i mitja de la nit.

Després de recuperar forces amb un bon sopar, uns quants de Bescanó ens en vàrem anar a una Discoteca. Com que era bastant lluny vàrem anar-hi amb l'autocar. Tothom va passar-ho molt bé, inclús ens varen dedicar un ball per la gresca que feiem.

El diumenge el matí el vàrem dedicar a comprar i vàrem sortir d'allà a les tres i mitja. A l'arribar a La Jonquera tinguérem que declarar les compres fetes. En Ferran Serrano va declarar un "toca-discos" pel Club, però l'empleat no el va fer pagar pel fet d'ésser per un club esportiu.

El Club té intenció d'organitzar més sortides i hem d'intentar omplir tot l'autocar amb gent del poble.



El passat 11 d'abril va actuar a Bescanó el Grup Francès "Folklorique Renaissance" de la localitat de VEDENE (Rosselló francès) el qual ens deleïtà amb ballets i música típiques d'aquella part de França. Al mateix temps i com a segona part de la vetllada, actuà també el grup gironí "CIUTAT DE GIRONA" que presentaren uns ballets típicament catalans. Una estona agradable la passada al Cinema Unió. Fem una crida a Alba Bescanonina per tal d'organitzar-ne més. Al mateix temps, l'enhorabona i mercès.

## JOVENTUT D'ESPERIT I DE COR

*La joventut no és un període de la vida,  
és un estat d'esperit, és un efecte de la voluntat,  
una qualitat de l'imaginació, una intensitat emotiva,  
una victòria de l'audàcia sobre la timidesa, i  
afany d'aventures sobre el gust de la comoditat.*

*No n'hi ha prou d'envellir per haver viscut  
un cert nombre d'anys, s'envelleix solsament  
quan s'abandona el propi ideal.*

*Els anys arrugen la pell, emperò renunciar al entusiasme  
arruga l'ànima.*

*Les preocupacions, els dubtes, la inseguretad,  
la temença i la desesperació,  
són els enemics quefandoblejar la testa vers la terra  
i porten l'esperit lentament a convertir-se  
en pols abans la mort.*

*Ésser jove és conservar als seixanta anys  
l'afició a les coses i els pensaments brillants,  
l'intrepiditat enfront els aconteixements,  
el desig de l'infant envers lo nou...  
la facultat de saber captar els processos divertits i alegres  
(de l'existència.*

*Ets tan jove com la pròpia confiança,  
tan vell com els teus temors,  
tan jove com les teves esperances  
i tan vell com els teus abatiments.*

*Seguiràs essent jove mentre el teu cor  
sigui capaç de captar els missatges de bellesa, de valor,  
d'entusiasme, de grandesa i de força, que envien la terra,  
els homes ó l'infinit....*

*Quan totes les fibres del teu cor siguin tancades  
i el teu front estigui cobert per les neus del pessimisme o  
gelades pel cinisme, llavors... seràs vell, i que  
DÉU TINGUI PIETAT DE LA TEVA ÀNIMA.*

*(Poema de Samuel Ullman que el General Mac Arthur  
va fer inscriure en els periòdics murals de seu Quarter  
General).*

# diada S.<sup>r</sup> Jordi

Bescanó, com tots els pobles de Catalunya, va commemorar la diada de Sant Jordi amb diversos actes, tant per la mainada, com pel jovent, i podem dir que per la gent gran també.

Varen començar amb un concurs de dibuix que va tenir lloc en el pati de les escoles "Dr. Sobrequés" i la concurrència pot dir-se que va ser molt nombrosa. Els primers premis es varen lliurar als seus mereixedors el mateix dia a la nit, en un ball que es celebrà a la Plaça del Poble, i varen ser el següents:

## PRIMER CURS

- 1—Jordi Ferrer
- 2—David Ortega
- 3—Gabriel
- 4—Manuel Robredillo

## SEGON CURS

- 1—Xavier Puig
- 2—Patricia
- 3—Anna Casadevall
- 4—Pere Lluis Garcia Palou
- 5—Marcela Torra

## TERCER CURS

- 1—Xavier Porcell
- 2—Carme Serrat
- 3—Joan Comamala
- 4—M.<sup>a</sup> Carme Tarrenchs
- 5—Germà Garcia

## QUART CURS

- 1—M.<sup>a</sup> Pilar Sánchez
- 2—Amadeu Rovira
- 3—Joan López
- 4—M.<sup>a</sup> Àngels Serra
- 5—Xavier Rosell

## CINQUÈ CURS

- 1—Jaume Serrano
- 2—Josep Sabench
- 3—Cristina Carreras
- 4—M.<sup>a</sup> Carme Sabench
- 5—Joaquim Rabasseda

## SISÈ CURS

- 1—M.<sup>a</sup> Dolors Casadevall
- 2—Sofia Massana
- 3—Judít Frigolé
- 4—Jordi Torrent
- 5—Josep Salló

## SETÈ CURS

- 3—Josep Torrent

## VUITÈ CURS

- 1—Alfons Serarols
- 2—Joaquim Teixidor
- 3—Narcís Carreras
- 4—Josep Xifra
- 5—Jaume Porcell

La coca i el xampany varen alegrar encara més la nit, i les roses i els llibres foren el símbol de la diada.

L'organització, que va anar a compte de l'Associació Familiar Alba Bescanonina i de la "Comissió Sant Jordi", va tenir cura de tot l'entorn de la festa, i cal des d'aquestes planes de LAPILASTRA felicitar-los a tots i que l'any proper sigui encara més commemorat aquest nostre patró SANT JORDI.



# 23 abril 1980

# ESTAR FORA DE LLOC

He estat llegint aquests últims dies un llibre d'en Josep Plà, titulat: "EL QUADERN GRIS". Si digués que no és res més que un dietari de la seva joventut i molt principalment de la seva època d'estudiant, seria dir molt poca cosa. L'autor et sorprèn amb la facilitat de la seva dialèctica i al llegir-lo i anar-te introduint en la seva manera de dir, acabes essent un assiduelector de les seves obres. Per començar aquest meu comentari d'avui, prenc de la pàgina 733 que diu: "18 d'Agost". Havent dinat veig a Hermós, que enllesteix un palangre a l'ombra que fa un bot. Mi acosto. La calva li llueix. En veure'm agafa com un aire de curiositat bondadosa. Té els ulls una mica vermells. Sembla un gorila.

Em diu: Escolta, el senyor Tintorer, que era amic del senyor Joan, de vegades deia, parlant d'una salsa, "aquesta salsa és sublim". Vols fer el fotut favor de dir-me què vol dir, sublim.

Jo que li contesto: No ho sé, és una paraula dels senyors que porten el coll planxat i corbata els dies de feina. Nosaltres ens en podem passar, compreneu?

Sublim. Una paraula tan senzilla, perquè em fa consultar el diccionari? I llegeixo: **SUBLIM - QUE DESPERTA UNA EMOCIÓ PREGONA, PER LA SEVA ALTIVA BELLESA, IMMENSA GRANDESA, QUEL COM QUE ULTRAPASSA LA COMPRESIÓ HUMANA.**

A vegades, mentre llegeixo, el pensament em crea una imatge, millor dit una visió, que no hi ha manera de borrar-la. I aquí està precisament la lògica d'aquest divagar del llibre al diccionari. Un nom, un sol nom. Dalí. **EMOCIÓ PREGONA, IMMENSA GRANDESA, QUE ULTRAPASSA LA COMPRESIÓ HUMANA.**

Té una relació, i m'explicaré: Fa pocs dies, que, com que m'interessa informar-me de la marxa d'aquest estancament polític que tenim a casa nostra, fullejant la premsa diària, vaig trobar-hi una notícia com per llogar-hi cadires; podem dir que era una d'aquelles notícies que al llegir-les veus clarament que el qui no té res a fer el gat pentina. Copio d'un diari que deixa molt de ser humorístic. Per tant

demanaria que no ho prengueu a conya. Deia: "DALÍ NO S'HA TALLAT EL BIGOTI". Us demanava que no ho prenguessiu a conya, perquè jo quan trobo una notícia així, en un diari, que esperes llegir-hi coses sèries em produeix el mateix regust que si estigués menjant una poma agra. I la notícia continua dient: "Desmenteix totalment el secretari del pintor els rumors que varen circular durant tot el dia d'ahir, que afirmaven que a Salvador Dalí li havia estat afeitat el seu famós bigoti".

Per Déu, senyors! Que som un país seriós. Mireu que es necessita tenir una nou al coll com el puny per omplenar pàgines d'un diari informatiu amb notícies com aquesta.

Això, ben mirat, no té més que un qualificatiu: Que comença a fer olor de sota l'aixella i que té color d'ous batuts.

Em fa pensar que el qui és assiduelector, l'home que habitualment llegeix el diari, i que no li agrada que el facin ballar al só que ells volen, no les pot admetre sense fer una rialleta de conillet, perquè sap que l'època infantil ja ha passat, no pot durar tota la vida. Per tant, tots sabem que de dia canten les cigales i als vespres els grills, i que en aquest parlar per parlar hi trobem olor d'anxoves salades i no ens agrada que ens encolomin dins d'un producte del nostre temps com és la publicitat.

No hi ha cap dubte que el món és molt complex. Hi ha homes molt intel·ligents i altres que no ho som tant. Però no obstant ens és molt difícil de poder admetre el que en podríem dir la cançó del tururut.

No crec que ens pugui importar que aquest bigoti, que de fet sembla un borriçol de pluma de canari, continuï lluint-lo el senyor Dalí o que se'l tregui; no crec que tingui la seva força inspiradora en aquest bigoti que sembla que vol aixecar el vol. I per altra part no fora cas que al treure-se'l tinguéssim la sorpresa de trobar-nos amb una boca en forma de cul de gallina, perquè llavors hi sortiríem perdent, ja que la publicitat augmentaria.

El famós humorista "Perich", en un llibre publicat amb el títol de: "AUTOPISTA", diu: 3'14 és igual a pí, per tant el que fa 6'28 és un porc.

Jo diria que el que interessa d'un personatge reconegut mundialment com és Salvador Dalí, són sempre i en tot moment les seves obres, i que lo "demés" són trons. I que el lector quan llegeixi el diari hi trobi paraules que estiguin prenyades de sentit.

Acabaré dient que si a mi em pregunten de quin color és el cavall blanc de Sant Jaume, la meva resposta sera molt difícil que digui que és negre. Que si veig un Velàzquez o un Goya indiscutiblement no sabré a qui pertany una o altre pintura. La meva cultura no és suficient elevada en aquesta matèria. Si el que es pretén es introduir-nos en la pintura Daliniana dient-nos que ha arribat dins d'un ou, amb cavall blanc, o vestit amb una indumentària pròpia d'un pallaso o un anunci publicitari, difícilment que sigui suficient base per ensenyar-nos a comprendre el que és o representa per nosaltres, en Salvador Dalí.

Els catalans quan una cosa ens cansa, diem: això fa escudella i procurem no deixar-nos enganyar com a xinesos.

No puc deixar de comentar, que per allà els anys 30, quan una persona tenia un rèdit suficient per a viure sense treballar, sentíem a dir que tenia una renda que li permetia menjar escudella i carn-d'olla cada dia, i no precisament feta amb un tros de cansalada virada, dos trufes i una fulla de col. Es parlava molt d'ell. No voldria creure que aquest és un dels motius que se'n parli tant d'en Dalí. Sinó poder admetre que és un home mundialment reconegut per les seves obres. I per Déu, que acabin d'una vegada de donar tanta llum a aquest personatge, treugent a relleir les seves extravagàncies, ponderant-les com a virtuts, perquè això, senyors, "ESTÀ FORA DE LLOC".

A sant de què ens pot importar un bigoti més o menys?

Quan es parli d'ell prefereixo llegir que és SUBLIM.

En definitiva, que és: **FORMACIÓ PREGONA, IMMENSA GRANDESA, QUE ULTRAPASSA LA COMPRESIÓ HUMANA.**

ERNEST PLANAGUMÀ I GARRIGA

Ja fa bastants anys que BESCANÓ era un poble on la fama d'haver-hi bona gent per a representar obres teatrals era palesa arreu de les comarques catalanes. En primer lloc he de dir que no puc pas recordar-ho del tot, però sí que he fet passos per assabentar-me per mitjà d'artistes locals del que llavors era tot un fenomen artístic.

Les representacions a pobles sovintejaven, i sempre s'estrenaven a Bescanó. Tot parlant amb antics actors, m'han ensenyat una gran quantitat de programes d'aquella època, on personatges com LLUÍS TARRENCHS, JOSEP VILAPLANA, FAUSTO CIURANA, MARIA ALIU, MARGARIDA SALA, EMILI FREIXENET, TERESA RUHÍ, MARÍN ANTON, PASQUAL RAMIÓ, JOAN AUGUET, EDUARD RAMIÓ, NÚRIA RAMIÓ, MODEST NOGUER, etc. hi surten molt i com a directors hi veig sovint al Sr. SERRA i a l'ERNEST PLANAGUMÀ, doncs...tots aquests devien haver fet més d'una vegada, plorar i riure al poble.

Les obres representades a Bescanó es veu que eren a pilons, i programes i més programes. M'assabenten de certs títols que he pogut recordar al transcriure l'entrevista, tals com: LA ROSA DE JERICÓ, LA PUNTAIRE DE LA COSTA, A VILAGRAN S'HI CALA FOC, D'AQUESTA AIGUA NO EN BEURÉ, TERRA BAIXA, UN MINISTRE SENSE CARTERA, LA BONA GENT, PARANYS DE L'AMOR, etc..

No vull estendre'm més i passo a escriure el contingut de l'entrevista, no sense abans dir que durant el transcurs de la mateixa que va tenir lloc a l'escenari del Cinema Unió, vàrem quedar-nos a les fosques



un total de cinc vegades. És clar que del tot, del tot, no; ja que algú portava llumins o encenedor. Hi havia estones que semblava més que vetllàvem un mort que un assaig d'una obra teatral. Realment si passa el mateix cas el dia de l'estrena serà per descomptat, una llàstima.

– Expliqueu-me, com és que decidíssiu formar un grup de teatre a Bescanó?

– En primer lloc perquè erem un grup que ens agradava molt el teatre, ja que si bé feiem Play-Back, vàrem voler provar-ho, i per cert, amb èxit des del primer moment. En segon lloc, i potser el més important, volíem fer quelcom més pel poble. Al mateix temps, sabíem que a Bescanó se n'havia fet molt de teatre i vàrem pensar que tornaria a agradar a tothom.

– En total, quants sou els qui feu teatre aquí? I què hi ha més, nois o noies que en vulguin fer?

– Doncs... mira, potser entre tots arribaríem als 20; i hem de dir que hi ha molts més nois que noies. És una llàstima.

– I de gent gran com aneu? ja que veig que tot és jovent.

– Mira, n'hi ha de totes les edats, però és clar, predominem el jovent. Concretament podem dir que hi ha força jovent, i poca gent gran.

– Així els grans no hi volen saber res amb el teatre?

– Home, tant com no voler-hi saber res..., no es pot pas dir això.

I aquí contesta de seguida en Joaquim Tarrenchs i diu...

– Si! tens raó, de fet els grans no volen compartir el companyerisme del teatre.

Se senten forts crítics de la resta d'actors, contradient a en Joaquim Tarrenchs i tot seguit afirmen...

– No és pas del tot veritat això, ja que llavors quan ens vàrem separar per fer els dos grups de teatre, va ser degut a què hi havien dues opinions ben diferents i cadascú va anar pel seu camí. No emboliquem la troca... que prou que llavors ho estava.

– Així, al principi, ereu un sol grup de teatre a Bescanó? I, per cert, com va ser que us separessiu?

– Ja hem dit que hi havien diferents opinions dels actors, i això va fer que es formessin dos grups; els qui pensàvem d'una manera i els de l'altra. Això és tot. Llavors ens dirigia Mn. Pere.



– I com és que canviéssiu de director? Tinc entès que pel poble es varen sentir a dir diverses versions del com havia succeït això.

– En primer lloc, i tornem a repetir-ho, va ser degut a diferents maneres de pensar. És a dir, Mn. Pere llavors, tal i com he dit, ens dirigia, però en el guió de l'obra hi sortien unes paraules que un grup va creure escaient el suprimir-les; però l'altre grup va decidir tot el contrari. Per aquest motiu es formaren dos grups d'actors. Ell, naturalment, estava en el grup que volia "retallar" el guió.

– I finalment, l'obra en qüestió motiu de polèmica, es va representar? Per cert, com es titulava?

– Naturalment que es va portar a terme a Bescanó, i per descomptat que varen sortir a la llum les paraules que tu dius motiu de polèmica. L'obra es titulava: "HA CAIGUT LA GROSSA". Des de llavors vàrem fer el que s'en diu... partir peres.

– En total, des que es va formar el grup de Teatre, quantes obres heu dut a l'escenari?

– En total tres obres i totes les hem estrenat aquí a Bescanó.

– I no heu actuat mai fora del poble?

– Mira... de debò, de debò, NO. Però sí hem fet quelcom a fora però no li podem donar gaire importància.

– Així ara qui teniu de director?

– Com ja saps el primer fou Mn. Pere i ara actualment tenim a l'Esteve Martí, de Salt, que pobret té una gran paciència envers nosaltres la qual cosa hem d'agair.

– Ho feu tot per gust o alguna vegada se us ha recompensat econòmicament per part d'Alba Bescanonina?

– Nosaltres ho hem fet i actuat sempre per gust. Mai hem estat recompensats... però la veritat és que tampoc mai ho hem demanat. És clar que alguna vegada ens ha pagat un sopar! I que consti que ha estat encara perquè els ho hem hagut de demanar. Sí! sí! això és veritat.

– Així entenc que l'Alba deu haver guanyat alguns diners per compte vostre? No us han donat mai explicacions del què n'han fet de les recaptacions per les entrades del teatre?

– No, però ja hem dit que no els ho hem demanat.–Ep, compte, (contesta en Tarrenchs) jo sí que els ho vaig demanar, i em varen dir que no tenien encara a punt l'estat de comptes. Concretament (torna a contestar el grup), nosaltres no hem anat mai a dir-los-hi: què en feu del diners que us fem guanyar....?



dues a l'any, però passa que a l'estiu també fem Play-Back. En una paraula: A l'hivern fem teatre i a l'estiu Play-Back.

– Parleu-me ara d'aquesta última obra que esteu assajant.

– El títol és: "DE MÉS VERDES EN MADUREN" i l'autora és Assumpta González. L'obra consta de 3 actes, i hi intervenen 7 actors, els quals són 4 nois i 3 noies. La duració aproximada és de dues hores. L'obra s'havia ja representat a La Cellera de Ter.

– Bé, però quin és el tema central?

– Uii... tot un munt de "líos" que passen en una casa. És, diguem-me un mal entès, tota l'obra. Concretament, la tranquil·litat d'una casa queda trancada al arribar a la mateixa un nou "huesped" i tot el que passa després és una sèrie de confusions per a l'espectador. Finalment, però, s'acaba bé, i es resol el problema i els mals entesos deixen de ser-ho.

– I quin dia la penseu representar a Bescanó?

– Els propers dies 24 i 25 d'aquest mes de maig. És a dir, dos dies seguits. Ens ho varen demanar així i hem acceptat de fer-ho. Les representacions seran el dissabte a la nit i el diumenge a la tarda. Això farà que el qui li agradi molt podrà tornar a gaudir-ne el diumenge per segona vegada.

– I ara em dirigeixo al propi director, Sr. ESTEVE MARTÍ, tot preguntant-li: Com és que es dediqui a dirigir teatre?

– Bé, de fet no em dedico a dirigir teatre, el que passa és que per mitjà d'en Mateu Frigolé em varen introduir a Bescanó per tal de què ajudés a fer quelcom per aquest grup de teatre.

– Així abans de dirigir a Bescanó, no n'havia dirigit mai?

– Sí! Havia dirigit, però conjuntament amb un altre director. Puc dir que dirigir jo sol, és la primera vegada a Bescanó, com a nova experiència.

– I... n'està content de dirigir als nostres actors? Creuen o no creuen?

– Sí, n'estic molt content d'haver-ho fet. I si la pregunta va dirigida a si n'estic content d'ells, he de dir que n'estic molt més content que de mi mateix, ja que potser he après més jo veient-los que no pas ells actuant sota les meves ordres.

– Com els troba en quant a actors? Bons... dolents o regulars?

– Doncs mira, en quant a actors, si ens referim com es lògic a actors aficionats no, no són bons. Però vull dir que n'hi ha una colla d'ells que hi posen molt d'interès, i que en definitiva si tots n'hi posessin un xic més serien molt bons. El que noto més, ja dic, és aquesta manca d'interès per part d'ells.

Val, doncs. Acabem l'entrevista amb aquest conjunt d'actors que ben aviat tornaran a aquest escenari, però no actuant per a mi sol, sinó amb la presència dels bescanonins, per a decidir en definitiva si ens agraden o no amb la seva tan propera actuació que, repeteixo, serà els propers dies 24 i 25 d'aquest mes de maig.

– MOLT BONA SORT, I PERDONEU EL TEMPS D'ASSAIG QUE US HE FET PERDRE.



– És a dir... suposo que deuen ser una font considerable d'ingressos per a l'Alba?

– És clar que sí! Entre Play-Back i el Teatre... No sabem pas què farien sense nosaltres, ja que quan actuem creiem que recaptem pel voltant de les quaranta mil pessetes brutes.

– Doncs... perquè no actueu més sovint? No us hi veurieu amb cor de fer dues actuacions a l'any, o potser més?

– Home, has de tenir en compte que en una obra hi estem tres mesos per portar-la a terme. Aquesta, per exemple, l'estem assajant des del gener per representar-la aquest mes de maig. El nostre director diu que és tot un rècord això. És clar que ben mirat sí que podríem fer-ne

## EN PEP "TRAMUJA"

Llavors, a l'hivern i a la tardor plovia més. El carrer, el meu carrer, estava sempre ple de fang i de basses. El sol no el batia mai del tot, perquè fa moltes tortes i les cases i són construïdes a la bona de Déu sense cap mena d'ordre ni concert. Les teulades i inclús alguna aiguera vessaven directament al carrer i les aigües havien de buscar-se per elles mateixes la manera de sortir-ne. Les parets, sense revocar, mostraven obertament els materials de què estaven construïdes: tota mena de còdols i pedres del Ter, sorra, ciment o calç. Per entre les esquerdes que hi quedaven hi traspuava l'humitat i afavoria el que creixessin tota mena d'herbes, blets de paret, inclús alguna figuera borda. A les recolzades i en els llocs més estrets hom hi col·locava pedres grosses, per resguardar les parets de les boixes i rodes dels carros i carretes que hi circulaven. Les portes eren grans, algunes emmarcades amb pedra i restaven obertes tot el dia; en cap d'elles hi mancava un forat, la gattonera, perquè poguessin afuars'hi els gats quan els gossos, amb mala intenció, els atussaven.

El meu carrer, el que jo en dic el meu carrer, començava a l'escaleta de cal Corder i acabava a la carretera, a can Ramon Reverter.

M'agradava recorre'l, romandre-hi, fer-hi el badoc.

D'entrada, cal Nani. A aquella casa hi vivia la Paula, una dona petita, nerviosa i molt vehement; tant, que de motiu li deien "xerraire". Després de l'estretor de cal Nani venia la placeta amb la paret del fossar, cal Barquer, cal Cabrer, can Ventura, can Jordi, amb la parra sobre la porta, el porxo del Grabat i sobresortint de les parets de les cases cap al mig del carrer, els forns de can Jordi i cal Nani; també solia haver-hi aparcades les carretes del Grabat i en Ventura. Al migdia les dones bufaven l'escudella al peu de la porta o buscant el sol al mig de la placeta, mentre esperaven que fessin el senyal d'anar a treballar a la fàbrica. No era gens estrany veure-hi porcs que graven la terra, buscant segurament algun cuc que els hi proporcionés matèria orgànica que ben segur trobaven a faltar en la seva dieta mal equilibrada.

El campanar s'aixecava proper, dominant-ho tot, fossar carrer i placeta. El só de les campanes hi ressonava fort a la placeta; el toc d'oració d'una extremunció, d'una mort, de migdia... i feien estremir els blets de paret i la figuera borda.

Més enllà, sobre el carrer, s'hi obria, enreixada, la finestra de la cuina de can Ventura. Arrapant-se a la reixa i fent escala dels còdols que sobresortien de la paret es podia veure dintre, la llar, l'escon, unes cadires de balca, il·luminats pel raig de sol trapassar que hi entrava. A l'altre costat, cal Grabat i més enllà.. més enllà.. cala Xata Mamarra i cala Trunfa. La Xata, pobre dona, ara no puc recordar-me com es deia, perquè això de Xata era el motiu que l'hi havien posat les dones del carrer, amb les que sovint anava a la grenya per qualsevol futilesa; si es perdia una gallina o desapareixia un gat, sempre la culpa la tenia la Xata. Solia romandre al pas de la porta de casa seva amb les mans creuades sota el devantal i a mi em feia recel aquella dona, el mocador de cap l'hi amagava bona part de la cara i somreia d'una manera rara; quan venia de can Martí, la fleca, a buscar el pa, semblava que amb la mirada m'escorcollés el cabàs.

Pel davant de cala Trunfa calia passar-hi amb els punys closos, perquè la Trunfa era bruixa.. Sí, això és el que deia tothom. Perquè? No ho sé. Però era bruixa. Aquell temps cada poble en tenia una de bruixa i ella era la de Bescanó. Menys mal que, passant ben arrimat a la



paret del Grabat i amb els punys closos es podia rompre el malefici. La paret del Grabat estava construïda de pedres molt grosses sense revocar i coronada amb unes pedres amples que feien les delícies de la mainada al passejar-hi pel damunt; era com un mirador, des del que es dominava la carretera, l'estació, la gent hi anava a badar.

A la baixada de cal Tuies, a cal adroguer, l'aigua hi feia xorrancs, més enllà poca cosa ha canviat al carrer, les mateixes famílies, les mateixes cases, però tot molt, molt més ben arrenjat. Al final, però, hi falta en Ramon Reverter, amb faixa, armilla i barretina... "cagudea" em sembla que era afeccionat al "rapé", i un rec molt abundós d'aigua clara que baixava del carrer de dalt cap a la cuneta de la carretera, ple de creixecs, joncs enans, calabutins i granotes. Les dones hi posaven unes pedres planes i agenollades al rentador hi feien bugada.

— I en Pep "Tramuja"?

— Ah, sí! En Pep "Tramuja" era un home que vivia en aquella casa, avui mig enrunada que hi ha al costat de Can Paraire. Hi vivia amb la seva dona, la Mercè. Una dona d'estatura regular, amb sac i faldilla, com era norma llavors; el que cridava d'ella l'atenció és que per ésser dona tenia un bigoti més que regular. La Mercè anava a fer feines per les cases i als hostals els dies de matança de porc i mantenia a en Pep, perquè en Pep s'el veia molt poques vegades; romania a casa seva amagat, sotjant per les finestres, tot lo més amb moltes precaucions eixia a fora a buscar alguna cosa per cremar o fer alguna cosa indispensable. Mai he sapigut el perquè d'aquella actitud d'en Pep. D'aquella automarginació. Deien que l'havien pegat, que havia fet una malifeta molt grossa.

A la mainada ens donava per anar a cridar-lo a la porta de la casa, a tirar-li rocs a l'entrada, a fer-lo enfadar. El màxim que aconseguíem era que tragués el cap per alguna porta interior, en la penombra, o que ens sotjés per la finestra amb gran esverament per la nostra part. La gent gran ens renyava...

Va morir la Mercè, la seva dona. Llavors en Pep va haver de sortir al carrer a pidolar per poder subsistir. Llavors vaig veure com era. Era un home normal, prim, denerit, esblanqueït, de nas punxegut, gairebé transparent, vestia un trajo de vellut descolorit que s'aguantava gràcies als pedaços i sorgits. Mai vaig sentir-li la veu. Donava l'impressió d'estar espantat, molt espantat. No pogué resistir molts dies aquella nova vida per a ell i va morir.

Tinc la impressió que per aquella casa encara hi vaga en Pep amb els seus enigmes...

No sé, potser algun dia per assegurar-me'n provi de tirar-li algunes pedres a l'entrada....

# Marxa automobilística per la "Carretera de la Vergonya"



Tal i com estava previst en la convocatòria de la Mancomunitat "TER-BRUGENT" i d'els Ajuntament de Les Preses, Vall d'En Bas, Sant Feliu de Pallerols, Les Planes, Amer, La Celler, Anglès, Bescanó, del Consell Municipal de Salt i també de la Mancomunitat de "La Garrotxa", es va celebrar, el passat dia 12 d'abril, una gran marxa automobilística d'Olot a Girona per la Carretera Nacional 141 i la Comarcal 152, ja coneguda popularment com "La Carretera de la Vergonya".

La Marxa de protesta per la ineficàcia oficial en l'arrenjament de la Carretera, va començar a Olot passades les tres de la tarda i amb poca animació inicial, ja que solsament eren uns tretze els cotxes que sortiren puntualment junt amb l'autocar que en el que hi anaven els representants de les Mancomunitats de "La Garrotxa" i del "Ter-Brugent", així com els representants polítics de les rodalies. A mesura que els cotxes anaven baixant cap a Girona, per tots els pobles, la gent s'aglutinava i donava molta animació pels carrers, *aplaudint* i donant suport amb la seva presència als participants de la marxa.

A cada poble la marxa es parava i donava entrada a nous manifestants de cadascun d'ells i també els representants municipals pujaven a l'autocar preparat per aquesta manifestació. A l'arribar ací a Bescanó, el geep d'en Mateu Frigolé es va col·locar al davant, ja que era el més vistós i engalanat de la marxa; també va pujar el batlle Sr. Carreras a l'autocar amb barretina catalana. Tot seguit els veïns de Bescanó hi varen prendre part fent camí cap a Girona tot adreçant-se al Govern Civil.

A l'arribar a Girona, la marxa es va dirigir a la Gran Via cap el Govern Civil on els manifestants van interrompre la circulació per més d'una hora.

Allà al Govern Civil, els representants dels pobles i mancomunitats, així com els representants parlamentaris, no varen ésser rebuts pel Governador Civil senyor Donadeu, el qual es trobava fora de Girona, tot i sabent que tenia l'audiència concertada; tampoc hi era el secretari general senyor Perales, però si varen ésser rebuts pel secretari particular del senyor Donadeu.

Prop de les set, els senyors Comerma, Ferrer i de Puig, varen poder entrar en conversa amb el senyor Donadeu per telèfon, a fi de que donés ordres per donar entrada a les signatures que allí se li

presentaren; i al poder aconseguir això, els representants es varen dirigir als manifestants fent una explicació del què havia passat en el Govern Civil. Va prendre la paraula el senyor de Puig per mitjà dels Kits-míting de la marxa, i tot explicant els aspectes de la conversa amb el senyor Donadeu, els manifestants varen cridar en repetides ocasions: "Volem el Governador" i "Donadeu, dimissió".

Al final de les paraules dels organitzadors, es va disoldre la marxa-manifestació amb tot ordre, sense cap incident i donant gran mostra de serenitat i civisme.

També cal recalcar que la marxa era autoritzada, que l'obrien les forces de tràfeg de la Guàrdia Civil, el cotxe "kits-míting" i un autocar de la TEISA conduït pel veí de Bescanó, Emili Muné, i que a final de la marxa hi anava una grua, un cotxe taller d'auxili, una ambulància i el cotxe de l'escombra, així com un cotxe de la Guàrdia Civil. Tota la marxa va ésser controlada per un servei d'ordre propi, del qual n'era responsable en Xavier Coromines.

Quan la marxa ja estava disolta, els organitzadors, representants municipals i parlamentaris, es varen reunir per fer una nota-comunicat als mitjans informatius, de la qual en ressaltem:

En el primer punt es dóna compte de la participació massiva a la marxa i que ha posat en evidència la preocupació dels ciutadans dels municipis afectats pel mal estat de la carretera i del incompliment del Govern dels compromisos contrets respecte a una solució definitiva, exigint que sigui atesa amb tota urgència.

En el segon, es denuncia el menyspreu demostrat pel Governador Civil, per no dignar-se rebre als representants dels pobles, tal com ja s'havia previst.

En el tercer punt es dona compte de que els representants legítims del poble seguiran instant prop del Govern per tal de què les carreteres N-141 i C/152 siguin objecte d'un tractament immediat.

I en el quart punt la comissió organitzadora agraeix el suport i assistència dels parlamentaris Francesc Ferrer, Lluís Maria de Puig, Salvador Sunyer, Daniel Tarradellas, Xavier Guitart i Josep Montero, així com l'adhesió de Lluís Medir.

El comunicat és signat per tots els pobles afectats, per les mancomunitats "Ter-Brugent" i "Garrotxa" i també pel Consell Municipal de Salt.



Els "Socialistes de Catalunya", sumant-se a la campanya que tots els veïns de l'eix Girona-Anglès-Olot, estan portant a cap, han formulat un prec al Govern, en el qual, després de fer una detallada exposició de la funció social i econòmica, que fa l'anomenada "Carretera de la Vergonya", demanen al Govern el següent:

*"Que sea ordenada la inmediata ejecución del Proyecto redactado sobre Regularización y Refuerzo del firme, del tramo comprendido entre Girona-Anglès de la carretera N-141, de forma que sea mejorado su trazado, ampliada la calzada y suprimidas las curvas peligrosas, con especial atención de su desvío a su paso por Salt.*

*Que se ordene también la redacción de un proyecto de acondicionamiento del tramo de carretera comprendido entre Anglès y Olot, de la C-152, para que una vez debidamente aprobado, sean iniciadas las obras de ejecución de forma inmediata.*

*Que no se presenten excusas de falta de recursos económicos, para aplazar de nuevo la ejecución del antedicho proyecto, ya que la provincia de Girona cada año viene nutriendo el Tesoro del Estado con una aportación superior a 23.000 millones de pesetas. En la balanza de pagos provincial, se observa por otra parte, que entre las cantidades recaudadas en Girona y las inversiones realizadas por el Estado, de siempre aflora un superávit a favor de Girona, por cuya causa no permite argüir ninguna justificación plausible".*



# INAUGURACIÓ OFICIAL



No crec pas que Bescanó torni a veure un acte com aquest. En tot cas d'aquí a molts anys. Sí, perquè d'Escoles Noves no se n'inauguren cada dia.

De coses espectaculars se'n podien fer moltes més i de més mèrit, però de més sentides i populars, no ho crec. Tot Bescanó s'hi abocà. En els rostres veies la joia d'aquell que contempla l'obra ben feta, que la sent seva i sap que la llegirà als seus fills. "Això sí que és una Escola", era la frase més corrent de boca en boca. De línia senzilla, però elegant, moderna, funcional, clara, ben moblada... Cal dir que el Ministeri no ha planyut el millor i més abundant material, tant per les aules com per les altres dependències: cuina, menjador, gimnàs... En fi, estem d'allò més pro-veïts.

El problema és ara la conservació. "Seny i jovent no és tot a un temps", es diu. I qui els fa entendre a alguns del actuals alumnes que si no es conserven bé parets, mobles, persianes, gespa, arbres, parterres... d'aquí un temps no serà tan bonic com és ara? Per part dels Professors ja hi mirem, però no sabem si ho aconseguirem. Ajudeu-nos-hi un xic!

Bé, però, passem a la festa en si. Quasi no caldria fer-ho, sembla, perquè es pot dir que hi havia tot el poble en pes. És clar que així algun malalt, algun foraster o el que per alguna altra causa no hi fos, s'assabentarà de com es desenvolupà l'acte.

Primer voldria fer una breu "pre-història" de la gestació d'aquesta Es-

cola. S'hi veu la suma d'esforços que l'han feta possible: des de la ja llunyana compra del terreny primitiu amb els seus tira i afliuixa amb el Sr. Comte, els viatges a Girona incomputables, a Madrid repetits, l'ampliació del terreny, les "prefabricades" que se'ns proposaven per sortir del pas i, finalment, les modificacions que aconseguí l'Ajuntament anterior i els detalls de perfeccionament i millora de l'actual, n'hi hauria per fer un llibre.

Amb goig ho anotem perquè tot el poble agraeixi aquesta contribució de tants treballadors coneguts i anònims que han fet que l'obra sortís tan ben perfilada.

Ara la història. Les viglies semblaven de Festa Major: No va quedar un racó sense treure la pols, tothom portava flors, testos, gerros, seleccionar els millors dibuixos i treballs de pretecnologia. Els col·locaven, se'ls miraven amb ulls rodons com dient-se: —Això ho he fet jo?

El dia 27 va ser bo, un xic núvol, però no destorbà res.

Quan arribaren les Autoritats i els invitats es descobrí l'artística placa que ostenta el nom del titular del Centre, el Dr. Santiago Sobrequès, gran Pro-



# DE LES ESCOLES NOVES

27-IV-80

fessor que fou de l'Institut de Girona, més gran català encara i il·lustre Historiador. Si algú el vol conèixer millor, el seu fill Jaume ens obsequià amb un lot de llibres dels quals n'és autor el seu pare: i d'altres que parlen d'ell. Els tenim a la Biblioteca Escolar.

La Sra. vídua Sobrequés la descobrí visiblement emocionada enmig de grans aplaudiments. Ella i la Sra. Directora, M.<sup>a</sup> Carme Cuadrado, foren obsequiades amb dos bells rams de flors. Començaren els parlaments, que entre altres virtuts, tingueren la d'ésser breus. Obrí l'acte la Sra. Directora amb un emotiu parlament.

El Sr. Jaume Sobrequés i el Sr. M.A. Adell, el nostre apreciat Inspector, en representació del Sr. Delegat del Ministeri, feren també bells parlaments, i la cloenda correspongué al Sr. Alcalde, Llorenç Carreras.

El poble visità fins l'últim racó de la Casa. Llavors es passà al pati on tingué lloc un breu, però escollit festiu gimnàstic. Felicitem a la Srta. Maria Anglada, i a les seves deixebles.

La Cobla refileva d'allò més i engrèsca a ballar als assistents. Com puntejava la Sra. Sobrequés!

Un bon número de la festa el representaren els nostres grups sarda-



nístics Infants i Juvenils, que ens deleitaren amb la seva perfecta exhibició. També es mereixen l'enhora-bona.

L'Ajuntament, que sap fer les coses ben fetes, va obsequiar amb un "piscobabis" selecte i abundant a tota la gentada que ens acompanyava. L'hora era oportuna i, la veritat, va caure molt bé.

Val la pena destacar que si bé la part crematística va anar a càrrec de la Casa Gran, la feina de la instal·lació, la preparació i guarda de l'ordre va ser cosa de la Junta dels Pares d'Alumnes, que ho van fer rodó.

Mentrestant, al Menjador Escolar tenia lloc un acte similar pels invitats particulars. Les taules feien goig de mirar. Els canapés mereixen menció honorífica: l'Angelina, la Isabel i la Lídia ja es poden plantar.

Les converses animades, les salutacions i les felicitacions s'anaven succeïnt. Allà no hi havia ningú trist. No podem pas anomenar un per un tots els distingits invitats: Per menjadors no quedàvem. En Casademont i en Sobrequés ens honoraren amb la seva presència. El Sr. Ruhí no hi podia faltar. Representacions d'Ajuntaments veïns, d'Ajuntaments antics, totes les forces vives de la població, i ja ho hem dit, tot el poble, que per nosaltres és tothom honorable igual.

Poc a poc vam anar deixant sol l'edifici, que semblava que ja esperava als seus habituals clients. L'endemà, com cada dia, fresssa files, ordre, treball, jocs...

I que així sigui per molts anys.

Però el record d'aquest dia, qui l'esborra?



# LLIÇONS DE CATALÀ

## LLIÇÓ 13.<sup>a</sup>

### Diftongs

Dues vocals que formen part d'una mateixa síl·laba constitueixen un diftong, com: cau-re, plou-re, mou-re, boi-na, rei-na.

Dues vocals formen diftong:

a) quan la **i** o la **u** van darrera d'una altra vocal i no porten accent ni dièresi. Ex.: fei-na, ai-re, seu-re, mou-ran, cui-na, niu, en-fei-nat.

En canvi: pa-ís, in-cre-i-ble, sa-üc.

Formen dues síl·labes en les terminacions isme, ista, us, um, com: altru-is-me, e-go-is-ta, Pi-us, har-mò-ni-um.

b) Els grups **qu** i **gu** davant de **a** o de **o** i els grup **gü** i **qü** davant **e** o **i**.

Ex.: gua-po, qua-tre, quo-ci-ent, un-güent; con-se-qüència, am-bi-güi-tat.

### Taula de diftongs.

**ai:** pai-ral; **ei:** fei-na, ei-na, **oi:** boi-na, al-moi-na; **ui:** cui-na, bui-dar, **au:** tau-la, pa-lau, **eu:** neu-la, teu-la **iu:** ciu-tat, viu-rem; **ou:** rou-re, mou-re; **uu:** duus, lluu.

Quan la **i** o la **u** van entremig de vocals, formen síl·laba amb la vocal següent: noi, però no-ia; creu, en canvi, creu-en.

En català sols hi ha un sol triftong o sigui tres vocals juntes formen part d'una mateixa síl·laba: és el grup **uai** del mot **guai**-tar i les de la mateixa família: **guai**-ta-ven, etc..

LAPILASTRA ha de demanar disculpes als seus subscriptors i amics pel retard que sofrí el passat mes d'abril i pel mal repartiment que tot seguit es portà a terme, ja que degut a què ens varen obligar a trametre-les per correu, tenim notícies de què alguna família no l'ha rebut.

Aprofitem aquestes ratlles per informar a qui no l'hagi rebut, que tan sols ha de fer-nos-ho saber, o un cop de telèfon, i tot seguit li farem arribar

Aquest número del mes de Maig també surt a la llum amb un xic de retard. No ha estat un descuit ni nostre ni de l'impresma ja que hem pensat que la inauguració de les Escoles era suficientment important com per donar-li cabuda dintre el mes següent.

Moltes gràcies a tothom.

*Lapilastro*



**CONSTRUCCIONES METALICAS RIERA, S. A.**

**SERRALLERIA EN GENERAL**

**PORTES D'ACER**

- \* ENROTLLABLES
- \* BALLESTES
- \* PLEGABLES
- \* CORREDERES
- \* BASCULANTS
- mogudes electrònicament a distància.

Tallers: Montfullà - Telèfon 44 03 07

C/. Major de Salt, 308 - Telèfon 20 41 17 - **SALT** - Girona



**casademont**<sup>®</sup>

INDÚSTRIA DE LA CARN

# “TOTS ELS HOMES NECESSITEM POESIA”

Pere Quart (fa uns pocs anys) al Palau Blau-Grana 2, amb motiu del Price-Congrés, digué: “Pensem que la poesia és un art d'escassa difusió, però no pas de poca influència. Tots els homes són aptes per sentir, per estimar la poesia. Tots els homes necessitem la poesia. No us resistiu, acolliu-la”.

En aquesta edició us oferim 6 poemes d'homes-poetes-catalans, nascuts després del 1890 i abans del 1914. He fet el recull procurant elegir els poemes que van dedicar a un altre poeta de la seva generació.

## RETORN A CATALUNYA

*Ja veig damunt la serra de foc el nostre pi.  
Oh gent que per les feixes daurades feu camí!,  
em sobta com un vi  
la força tota vella i humil que ens agermana.  
(És viu com la ginesta i com el blau marí  
el teu escarafall, oh noia catalana).*

*Com sonrieu en hores del vespre, masos blancs,  
entre pellers de bona companyia  
i cada mas ateny en curta rogalia  
bosquet i blat i vinya i un marge amb tres pollancs.*

*Voldria, tot perdent-me per valls i fondalades  
dir tes llaors, oh terra de salut!,  
enmig de coses fosques i vides oblidades  
com aquest grill que canta dins un camí perdut.*

JOSEP CARNER I PUIG-ORIOL (1884 - 1970)

## TANNNKAS DEL RETORN

*Una altra crida  
que la del bosc, fa pura  
l'obaga insomne.  
Jo vaig davant. Segueixes?  
No em giraré. M'estimes?*

Poeta mort (Marius Torres)

*Sempre darrera  
els ocells invisibles  
de l'esperança  
fins on ha anat aquesta  
vegada, que no torna?*

CARLES RIBA (1893 - 1959)

54045

(a J.V. Foix)

*La dinamo turgent mou els priaps de foc  
en CIRCUMVAL-LACIÓ.*

*No he vist més majestat que en lo stylo de foc  
TROLLEY, TROLLEY, TROLLEY.*

*És que jo só igual per cadescú  
en el passatge.*

*Fa fàstic, tothom sap estranger  
i és segur que aquest vell no coneix el meu nom.*

*Un altre porta ulleres  
i els vidres entelats.*

*Ran de nas, Ran de nas  
PERQUÈ EL REVISADOR.*

*El cobrador abans tenia la paraula  
(de guisa que em feia l'ullet  
5-4-0-4-5)*

## ARC DE TRIOMF

*M'he palpat bàrbament  
si m'han pres la cartera.  
A fe que no en portava, amic.*

JOAN SALVAT-PAPASSEIT (1894-1924)

## SÒL, DE DOL, I AMB VETUSTA GONELLA...

*Sòl i de dol, i amb vestusta gonella,  
em veig sovint per fosques solituds,  
en prats ignots i munts de llicorella  
i gorgs pregons que m'aturen, astuts.*

*I dic: On sò? Per quina terra vella,  
—per quin cel mort—, o pasturatges muts,  
deleges foll? Vers quina meravella  
d'astre ignorata m'adreç passos retuts?*

*Sòl, soc etern. M'és present el paisatge  
de fa mil anys, l'estrany no m'és estrany:  
jo mi sent nat; en desert sense estany.*

*O en tu de neu, jo retrob el paratge  
on ja vaguí, i, de Déu, el parany  
per heure'm tot. O del diable engany.*

JOSEP VICENÇ FOIX (1894-\_\_\_)

## CODICIL D'UN POETA

*Us llegeu, amics, senzillament,  
els tres quefers humils de sempre:  
viure (i menjar) amb decòrum cada dia;  
si podeu, endegar cobejança i luxuria;  
pensar (creure o dubtar)  
en la certesa i les hipòtesis  
de la mort de la carn  
i la vida nova de l'ànima.*

*No hi ha res més a fer; ja basta.  
La resta és literatura.*

JOAN OLIVER Pseudònim : PERE QUART (1899-\_\_\_)

## INICI DE CÀNTIC AL TEMPLE (Homenatge a Salvat-Papasseit)

*Ara digueu: “La ginesta floreix,  
arreu dels camps hi ha vermell de roselles.  
Amb nova falç comenceu a segar  
el blat madur i, amb ell, les males herbes”.*  
*Ah, joves llavis desclosos després  
de la foscor, si sabíeu com l'alba  
ens ha trigat, com és llarg d'esperar  
un alçament de llum en la tenebra!  
Però hem viscut per salvar-vos els mots,  
per retornar-vos el nom de cada cosa,  
perquè seguíssiu el recte camí  
d'accés al ple domini de la terra.  
Vàrem mirar ben al lluny del desert,  
davallàvem al fons del nostre somni.  
Cisternes seques esdevenen cims  
pujats per esglaons de lentes hores.  
Ara digueu: “Nosaltres escoltem  
les veus del vent per l'alta mar d'espigues”.*  
*Ara digueu: “Ens mantindrem fidels  
per sempre més al servei d'aquest poble”.*

SALVADOR ESPRIU (1913-\_\_\_)

## BÀSQUET - GIMNÀSTICA - ESCACS - FUTBOL - ATLETISME PING-PONG - PETANCA

### L'ESPORT BESCANONÍ DE DOL

En Narcís Malagelada i Güell ens ha deixat.

El passat dia 25 d'abril, el nostre veí i amic ens va deixar després d'una llarga i penosa malaltia, a l'edat de 36 anys.

En Narcís ha estat per a nosaltres un home amb qui Bescanó i l'esport bescanoní té molt que agrair pel seu pas en els equips de bàsquet de l'Alba Bescanonina i de futbol del Club Esportiu Bescanó, en els quals hi ha jugat i suat les seves samarretes defensant els colors de Bescanó arreu de les nostres comarques.

Així amb el seu record el poble de Bescanó ho ha demostrat, fent seva la pena i acompanyant massivament a la vídua, pares germans i familiars a l'enterrament d'aquest nostre esportista i amic. Descasi en pau l'amic Narcís.

### GIMNÀSTICA

Dintre de la informació esportiva no podia faltar-hi algun dia la gimnàstica femenina que, organitzada pel Club Poli-Esportiu Bescanó, se celebra setmanalment en els locals cedits per l'Ajuntament i en el qual hi participen unes 32 dones de totes les edats, sota la direcció dels monitors Stra. M.ª Anglada i A. Mela.

El curset abans esmentat va començar els primers dies de gener fent crida per la seva participació a tots els nens i nenes, així com a la gent gran, però malgrat la bona intenció dels organitzadors, solament les dones han tingut ganes de participar-hi. Ànim i endavant.

### PETANCA

Pel proper dia 11 de maig, es preveu la celebració del Campionat Provincial de Petanca acl a Bescanó.

L'organització del campionat correrà a càrrec de la Federació Gironina de Bolos amb la col.laboració de l'Associació Familiar ALBA BESCANONINA. La participació està calculada per a uns 200 jugadors i el lloc de la celebració possiblement serà en el Camp Municipal d'Esports.

### FUTBOL

Aquest mes no donarem les Classificacions dels equips, ja que solament falta un partit per algunes categories, i per això esperarem a la propera Revista per donar la classificació general i definitiva de tots els qui han participat durant aquesta temporada futbolística.

#### 3.ª REGIONAL

##### Resultats

Bonmatí - BESCANÓ, 1-0.  
Sàbat - BESCANÓ, 5-1.  
BESCANÓ - Sant Gregori, 1-1.  
At. Breda - BESCANÓ, 0-1.  
BESCANÓ - Tossa, 3-2.

##### Calendari

4-5 Sant Pons - BESCANÓ, a les 11.

#### JUVENILS

##### Resultats

Sant Pere M. - BESCANÓ, 3-2.  
BESCANÓ - Sant Gregori, 3-0.  
Banyoles - BESCANÓ, 3-1.  
BESCANÓ - Bonmatí, 5-2.  
BESCANÓ - Les Planes (Les Planes presentat tard).

##### Calendari

Les Preses - BESCANÓ, a les 10.

#### INFANTILS

##### Resultats

BESCANÓ - Sta. Pau, 2-5.  
Amer - BESCANÓ, 0-5.  
BESCANÓ - Sant Jaume, 5-3.  
G.F. Professional - BESCANÓ, 0-3.  
BESCANÓ - Sporting, 6-0.

##### Calendari

1-5 Sarrià - BESCANÓ.

#### ALEVINS

Després del Campionat Provincial d'Alevins de la 1.ª Divisió en el qual l'equip de l'Alba Bescanonina ha quedat en el 8.è lloc de la classificació, aquest equip participarà a les eliminatòries de la Copa Primavera amb el següent calendari de eliminació:

3-5 Coma-Cros - ALBA BESCANONINA.  
10-5 ALBA BESCANONINA - Coma-Cros.



Dacord amb el publicat a la revista n.º 9, passem a detallar la identitat de cadascun dels jugadors de la foto presentada.

D'esquerra a dretacomençant pels que estan d'empeus:

Narcís Pujolràs, Jacint Teixidor, Robert Tarrenchs, Joan Viader, Josep Terme Joan Vilardell, Josep Huguet, Vilaci Capdevila de Salt, Pere Casademont, Pons Huguet, Alfons Huix, Josep Rigau i en Sàiz, també de Salt.

Per haver proporcionat el més crescut nombre de noms surt premiat: en Lluís Tarrenchs, de la Llibreria Tarrenchs. Enhorabona!



## TALBOT

## GERAUTO



AUTOMOVILES  
**TALBOT**

Carretera Girona-Manresa, s.n. SALT  
Teléfonos 20 06 74 - 20 41 16 - 21 28 00  
Exposició: Sta. Eugènia, 7 - Tel. 20 65 35  
Usats: Poeta Marquina, 3 - Tel. 20 85 70  
**GIRONA**

CONCESIONARIO



**CAMIONES**





# Gran Festa de

# CONVERGÈNCIA I UNIÓ

## A LA FONT PICANT D'EN COROMINAS

El propassat dia 13 d'abril els Convergents de Bescanó celebrarem una festa-trobada amb familiars, amics i simpatitzants, al paratge de la Font Picant d'en Corominas.

Una senzilla trobada en la que l'única cosa programada fou el dinar; i el motiu, l'èxit de les eleccions al Parlament de Catalunya.

El programa concret fou el següent:

A les 8 del matí, la comissió organitzadora anà a la Font Picant a preparar la "cuina", el "menjador" i el foc per coure la carn.

A la 1 del migdia, concentració a la mateixa font de la resta de Convergents, amics i simpatitzants.

Magnífiques taules engalanades i plenes de pomells de flors del bosc i amb seients degudament disposats, els esperaven.

Tampoc hi mancà la senyera, símbol de la germanor dels catalans.

Certament que algunes de les flors col·locades a les taules desaparegueren a l'hora de posar-se a menjar, perquè la gent de Convergència té gana, gràcies a Déu, i les plates de menjar ocupen lloc.

Ens reunírem prop de 150 persones. Fou un jorn alegre, senzill i acollidor.

Després del dinar i a la sobretaula els Convergents i simpatitzants parlaren. Sí, cadascun va tenir quelcom a dir. Parlà el nostre Senador Jaume Casademont que també ens acompanyava amb la seva família. Com a convergent i primera figura del poble per el seu càrrec de representant de Girona en el govern de Madrid, li vàrem exigir una més llarga disertació.

Es va cantar, recitar, jugar. En fi, la festa va ser completa.

La gent de Convergència de Bescanó ens fem un petit anàlisi del què ha estat aquesta etapa, podríem dir d'iniciació, en el nostre poble.

Començarem en el moment de les eleccions municipals. Inexperts, amb bona fe, i amb l'esperit de servir el poble presentàrem la candidatura per anar a l'Ajuntament.

La inexperiència per un costat i la bona fe per l'altre i qui sap si la confiança de què el poble estava amb nosaltres, foren ingredients per a portar una mala campanya que ens portaria a quedar en segon lloc en el resultat a les eleccions municipals.

Després d'aquí la gent de Convergència ha quedat apagada. Potser l'haver quedat en segon terme en les municipals i la dràstica frase que seguí a continuació i tantes vegades repetida en el poble de: "vosaltres sous els vençuts i nosaltres els vençadors", seguida de les actuacions que d'antuvi tallaven tota iniciativa a la nostra gent de l'Ajuntament, ha portat la desmoralització entre els Convergents limitant-nos a "anar fent".

No obstant això, els Convergents de Bescanó seguim vius; segueix viva la nostra inquietud, com vius els anhels, l'esperit de servei al poble per comprendre i donar a tothom lo millor. Els que estan a l'Ajuntament dins de les seves possibilitats allà i els de fora, estem a disposició de tot el poble sense discriminació de cap mena.

No volem acabar sense agrair a tot el poble les mostres de confiança i encoratjament que continuament anem rebent, així com la seva participació en les passades eleccions al Parlament de Catalunya i els resultats obtinguts, sens dubte encoratjadors, els quals engrosaren els de la resta de Catalunya portant el triomf a la nostra Coalició.

La nostra il·lusió és la de fer que no us en hagueu de penedir. Els Convergents de Bescanó, en el que fa referència al nostre poble, farem els possibles per no defraudar-vos.

Fins un altre.

Secció: RELACIONS PÚBLIQUES de CONVERGÈNCIA DEMOCRÀTICA DE BESCANÓ.



Vista general de l'aspecte que presentava el dia del dinar.



La mainada convergent que va assistir al dinar.

# LA HISTÒRIA D'UNS MOVIMENTS SOCIALS "1.er DE MAIG"

El primer de maig de 1890 fou la primera vegada que va celebrar-se a Barcelona una manifestació de treballadors.

Va començar amb un míting al Teatre Tívoli. Els assistents van dirigir-se després al Govern Civil on presentaren, entre altres, les següents peticions: prohibició del treball als menors de 14 anys, limitació del treball dels majors de 14 anys i menors de 18; l'abolició del de la dona en determinades indústries; abolició del treball nocturn, dins d'uns certs rams; supressió del preu fet; descans seguit de 36 hores setmanals ("vuit hores de treball; vuit de descans i vuit d'oci"); inspecció de l'Estat sobre la tors. Aquestes mesures que des de feia anys eren generalment adoptades van semblar revolucionàries. Isiaquell primer de maig transcorregué amb tranquil·litat, l'endemà esclatà la vaga general i la rèplica immediata: la declaració de l'estat de guerra. Van pa-

ralitzar-se el port, el trànsit rodat, l'escorxador, els forns de pa i Barcelona va quedar-se sense diaris. L'agitació social es produïa en coincidència amb una greu crisi agrícola -provocada per la fil·loxera industrial.

Seguint això podem dir que en el maig de 1937 van haver-hi uns esdeveniments que es coneixen con "Els Fets de Maig" provocats per l'enfrontament armat, sobre tot entre forces d'ordre públic de la Generalitat i militants del PSUC, la UGT i d'Estat Català, per unabandai militants del grup CNT-FAI, grups anarquistes (com Amigos de Durruti) i el POUM, per l'altra. En un clíxat de tensions entre anarco-sindicalistes i comunistes, els fets s'iniciaren el dilluns dia 3, quan Rodríguez Salas, del PSUC, i comissari general d'ordre públic, intentà amparar-se a l'edifici de la Telefònica de Barcelona, acusant el Comitè d'extralimitació en les seves funcions.

Declarada la vaga general per la CNT, la lluita als carrers fou intensa, especialment els dies 4 i 5, al barri vell de Barcelona i a les barriades de Sant Andreu, Poble Nou, Sants i Gràcia.

Tots aquests fets, que ni les cries per ràdio dels principals dirigents sindicals (com Garcia i Oliver, Marià R.Vàzquez, Federica Montseny), no aconseguiren aturar, significaren la pèrdua d'atribucions de la Generalitat, la crisi del govern Largo Caballero i un marginament notable del grup CNT-FAI, a l'hora que augmentava la influència del PCE i del PSUC. Els comunistes feren responsables dels fets al POUM, i assoliren la detenció dels deus principals dirigents mentre Andreu Nin era assassinat.

MASMI



### GIRONA

Tallers: Pedret, 21 -Tel. 20 12 26  
Carrer Nou, 31 -Tel. 20 22 43  
Rda. Pare Claret, 21 -Tel. 20 48 34  
B. Carreras Peralta, 8 -Tel. 20 17  
Major de Salt, 22 -TEL. 20 50 81 83  
(SALT)

Cuida més bé  
la vostra roba

# ASSOCIACIÓ FAMILIAR "ALBA BESCANONINA"

## BESCANÓ

*Dintre la nova etapa de l'Alba Bescanonina davant el poble, us exposem el resultat de les activitats desenvolupades i les que portarem a terme en els propers dies.*

### ACAMPADA DE SETMANA SANTA

*Durant els passats dies del 3 al 7 d'abril, va tenir lloc a Sta. Creu de "El Sobirà", una acampada on hi participaren 35 nens i nenes i 8 monitors. Durant aquests dies es varen fer excursions, focs de camp, jocs de "cucanya", entre altres activitats.*

*El diumenge al matí varen venir molts de pares i familiars que compartiren la diada fent un bon dinar de germanor essent una jornada molt maca, i de molta feina per a les cuineres, ja que hi havia més de 100 persones.*

*A la tarda es va celebrar una missa de campanya, de la que va ser-ne oficiant Mn. Ramírez, quedant l'ermita de Sta. Creu plena de gom a gom.*



*Els acampats i els seus monitors al cim d'una de les muntanyes més altes dels voltants de "El Sobirà"*

### VETLLADA FOLKLÒRICA

*El passat 11 d'abril es va celebrar, en el local del Cinema Unió, una vetllada folklòrica a càrrec del grup "Folklorique Renaissance" del Roselló francès i del grup gironí "Ciutat de Girona".*

*L'actuació va ésser molt amena i la presentació va ser alterna entre ambdós grups, mostrant-nos les diferents dances populars catalanes de les dues parts del Pirineu.*

*Potser l'única pega va raure en què no hi va haver participació massiva del poble bescanoni, encara que va ésser acceptable.*

### PROPERES ACTIVITATS

#### EXPOSICIÓ DE FLORS

*Com cada any, el Ministeri de Cultura, amb la col·laboració de la Diputació de Girona i l'Ajuntament, han organitzat l'exposició de flors a Sant Pere de Gallegans.*

*Enguany la inauguració és el 15 de maig.*

*L'any passat Bescanó va ésser-hi i representat: per un grup que, malgrat el poc temps per preparar-ho, va aconseguir un guardó pel seu muntatge, el qual va ésser entregat a l'Ajuntament.*

*Aquest any ho organitza l'Alba i espera poder comptar amb la col·laboració de tots els aimants de les flors.*

#### TEATRE

*El grup de teatre de l'Alba, porta ja fa temps assajant l'obra "De més verdes en maduren", sota la direcció de l'Esteve Martí. - El dissabte dia 24 de maig a la nit i el diumenge dia 25 a la tarda es farà la presentació al poble.*

#### "QUO-VADIS"

*Un grup de socis de l'Alba està preparant el "I QUO VADIS BESCANÓ", que se celebrarà el proper dia 1 de Juny dintre els límits de Bescanó i les seves rodalies del terme municipal. El Quo Vadis, es farà durant el matí i a la tarda està prevista l'entrega de premis a la Discoteca "Patrick's" d'Amer.*

#### BALL DE JOVENT

*Degut a l'èxit que està tinguent el "Grup Impacte" i per la seva progressiva finançació, l'Alba ha adquirit un equip tècnic de música i so, així com per a locució, doncs el que tenien és cedit per l'Ajuntament.*

#### SARDANES A LA PLAÇA

*Com anys anteriors l'agrupació sardanística "Rebrols de l'Avi" de l'Alba Bescanonina, té previst organitzar algunes audicions de sardanes. Però degut al gran cost econòmic que representa si no comptem amb el suport econòmic de "tots" els bescanonins, ens veurem obligats a suprimir-les o a fer-ne poques. Esperem la vostra col·laboració.*

#### COLLES SARDANISTES

*Les Colles Sardanistes "Rebrols de Bescanó" i "Rebrols de l'Avi" de l'Associació, varen participar el passat dia 16 de març a Granollers, on feren el 3.er i 7.è lloc.*

Secció Premsa i Propaganda

# TRES PARCS NACIONALS DE RESERVA BIOLÒGICA

Durant aquestes vacances de Setmana Santa vaig tenir la possibilitat de realitzar un viatge d'estudi de caire naturalista i em va semblar interessant contar quelcom sobre les coses viscudes aquests dies, i de passada cridar l'atenció dels qui senten, encara que sigui molt de lluny, un cert interès per la biologia de camp i per la conservació de la natura.

El nostre punt de mira va ser el Parc Nacional de Las Tablas de Daimiel, situat en plena comarca de la Mancha. Es troba a la província de Ciutat Reial, entre els termes municipals de Daimiel i Villarrubia de los Ojos, ocupant una extensió de 1.875 hectàrees, en la confluència dels rius Cigüela i Guadiana. Constitueix un conjunt d'aiguamolls, de terres enfonsades i una zona humida enmig del gran planell sec del centre de la península.

Considerant el conjunt de les àrees humides d'Europa i Nord d'Àfrica i tinguent en compte que en la zona mediterrània (Espanya, Itàlia, etc.) i Àfrica, el nombre de parcs salvatges d'aquesta categoria que existeixen són pocs (són països secs), el fet de que Las Tablas de Daimiel sigui un dels 10 (només 10 per desgràcia) parcs nacionals espanyols, té una gran importància. Representa un lloc d'hivernada de poblacions d'aus que venen dels països nòrdics i que són migradors, àrea de cria d'espècies que no viatgen i "habitats" de grups concrets que no troben més cap el nord condicions per viure.



Observant cautelosament els ànecs... La vegetació és tan alta com nosaltres.



Flamenc mort a la Manga del Mar Menor. Pocs que n'hi han i encara es moren...

L'importància de les Tables radica en què han confluït varis factors, el sòl i l'aigua, el vent i la pluja, el sol i el temps. La vegetació és la típica dels aiguamolls, valques, canyes i tamarius i a les voreres alguna alzina, oliveira i cereals. I en quant a fauna s'ha de destacar el gran nombre de poblacions d'ànecs d'aigua, el més comú el Coll Verd, i els menys representats l'ànec Vermell i el Xocolater; la Fotxa, alguns ocells limícols, és a dir, que crien vora els pantans, al mig del fang.

Las Tablas de Daimiel són un parc en el que s'hi han establert una sèrie d'itineraris per les visites amb els que s'ha trencat, en certa forma, l'armonia del conjunt; itineraris que no permeten pràcticament l'observació d'animals ja que pel fet de ser salvatges fugen sempre de la presència de l'home, per lo que s'han instal·lat diferents observatoris (llocs alts) i cal utilitzar els prismàtics.

Després de sobrepassar la província d'Albacete, molt pobre en quant a boscos, només amb quatre alzines i garrigues i plantada de vinyes totalment, arribem a Múrcia, de paisatge típicament mediterrà, pinedes de pi pinyoner i pi blanc i les planes plenes d'hortalisses, tomates, alcaxofes, faves... palmeres, tarongers i llimoners. I és allí on vàrem visitar la Manga del Mar Menor en la seva banda nord, parcel·lada per l'obtenció de sal per evaporació de l'aigua i amb els ocells arran de mà, Camallargs i Becs d'Alena també vistos a Las Tablas, Oranetes de cua blanca, molt comuns per tot, Gavines, etc...

Ja molt més al cim visitarem l'Albufera de València, un dels 10 parcs nacionals de la península, així com també ho és el Delta de l'Ebre. En aquest últim lloc visitarem Les Dunes, muntanyes de sorra que es formen degut al vent i que van corrent al llarg del temps i que moltes han de ser fixades amb vegetació perquè no ensorrin camps o cases.

Això no vol ser una descripció científica d'uns llocs ni pretén ser exclusiu dels entesos en la matèria, sinó donar a conèixer unes zones d'interès biològic més que turístic i que per la seva escassetat, si es pot, cal conèixer, encara que només sigui a nivell d'articles com aquest

M.ª DOLORS VILERT I HORTA

# BÚSTIA DE LAPILASTRA

## DE LA PASSADA MARXA DE LA "CARRETERA DE LA VERGONYA" I DE L'ALTRA VERGONYA

Convocada per la Mancomunitat Ter-Brugent, Mancomunitat de la Garrotxa i Consell Municipal de Salt, es portà a cap la marcha de la Carretera de la Vergonya que va constituir un ple èxit, tant de participació com d'organització.

Comencem la història :

El dia 15 de juliol del 1969 va deixar de circular el tren d'Olot a Girona però si bé es féu la prometença de què es portaria a cap una millora per les carreteres d'aquests indrets, ja que es preveia una més gran afluència de cotxes, degut a la desaparició del carrilet, aquesta no ha arribat, malgrat haver transcorregut prop d'onze anys des d'aquella data.

Si bé s'ha fet quelcom, resulta ben poca cosa si tenim en compte el molt que s'ha de fer, entre el que cal esmentar la supressió de corbes, eixamplament de ponts i asfaltat. És més que necessària aquesta millora, doncs cal tenir en compte que entre Olot i Girona hi ha pobles de molta importància, d'entre els que cal esmentar Anglès, Amer, La Cellera de Ter, Bescanó, Les Planes, Salt, Sant Esteve d'en Bas, Sant Feliu de Pallerols i Les Preses, per no fer la llista més llarga.

Aquesta zona, per demés industrial, necessita bons medis de comunicació, ja que a més del gran nombre de cotxes particulars cal afegir-hi els molts camions de transport d'una i altre població d'aquestes dues comarques, de la Selva i de la Garrotxa, motiu pel qual és tan necessari com imprescindible que s'arregli, tan convenient, com qui diu: "Com el pa que mengem".

Cal confiar que aquesta marxa donarà el seu fruit i molt més podria esperar-se si tots hi haguéssim fet acte de presència com un sol home en aquesta pacífica manifestació portada a bon terme.

El que també pot influir-hi de manera positiva és l'entrega de les deu mil firmes presentades a la Primera Autoritat Civil de la província, essent això una força per donar una bona empremta.

Cal remarcar, malgrat tot, que els camioners i autocars, en una gran majoria, no col·laboraren en aquesta jornada, encara que tal vegada alguns d'ells tenen la seva disculpa, ja que de no ésser així, podríem considerar-los com a poc solidaris amb els altres companys i aleshores podríem dir: "És que volem la vergonya de la "Carretera de la vergonya"? Si no fos així, podríem opinar d'altre manera.

En nom de tots i en el meu propi, les més expresives mercès amb la confiança d'haver contribuït a una obra en bé de tots nosaltres i també als parlamentaris Francesc Ferrer, Lluís Maria de Puig, Salvador Suñer, Daniel Tarradell, Xaiver Guitart i Josep Montero, que ens demostraren companyerisme.

Com a conductor de l'autocar capdavanter, que anava recollint les personalitats puc manifestar que estic més que joiós, ja que vaig palesar l'interès de tots els veïns i els seus aplaudiments ho corroboraren de manera clara.

Vaig tenir una decepció al passar pel meu poble de Bescanó, al veure que al pujar el senyor Llorenç Carreras, el Batlle, hi mancaven altres senyors, encara que tal vegada la seva absència pot tenir bona disculpa, de la qual cosa no en dubto.

Nosaltres, els conductors, esperem la millora d'algun tram de la carretera amb molta il·lusió, i si és així cantarem victòria.

Com a punt final, si amb aquestes breus ratlles m'he traspassat demano disculpes ja que no era la meva intenció ofendre a ningú.

Entre tots ho hem de fer tot.

EMILI MONER RUFÍ

## GRÀCIES, AMICS DE L'ALBA

Doncs, sí, gràcies perquè la passada Setmana Santa vaig tenir el gust d'estar amb vosaltres a la cloenda que organitzàreu al Sobirà. Dos dels meus fills varen disfrutar d'ella i en veure l'il·lusió i l'alegria que tingueren, voldria primer felicitar a l'Alba com a organitzadora i especialment a les tres parelles i altres col·laboradors que cuidaren de l'acampada. Punt i apart mereixen les cuineres, perquè sens dubte foren les més sacrificades, doncs preparar "plats calents" per quasi 50 mainades durant cinc dies té molt de mèrit.

Però també voldria dir-vos, amics de Bescanó, que la satisfacció es desbordà a la tarda, quan a la capella de Santa Creu es celebrà la Santa Missa. Després de les paraules esperançadores de Mosen Ramírez i amb l'Església plena de gom a gom... que bé ressonava "El Virolai"!

En fi, company soci, si els teus nanos volen anar a alguna acampada, et demano que els deixis: Estan en bones mans. De moment, jo ja he reservat dues places per a la propera sortida.

SOCI DE L'ALBA N.º 49

# Gatzara



## ANGLES

# ESPINET

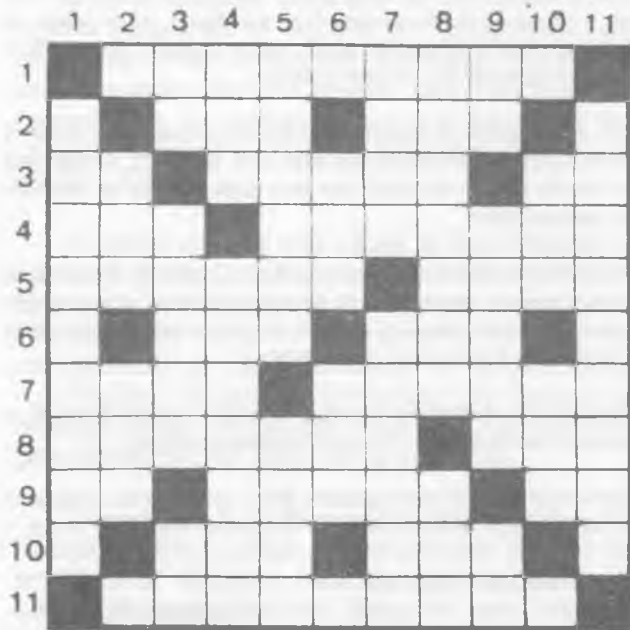
CINE - PUB - SNACK BAR

\*\*\*

Carrer Ponent, 20 - Telèf: 42 06 93

ANGLÈS

## ENCREUAT N.º 12



### HORIZONTALS:

1.- Que no hi ha perill o risc. 2.- Vocal banyuda. Ganes de dormir. Extensió d'aigua salada. Consonant. 3.- Negació. Línia que separa dues extensions diferents. Déu egipci. 4.- Còlera. Provenen. 5.- Diverses. Fruit de la parra. 6.- Vocal. Acusatiu del pronom de primera persona "nosaltres". Construcció de mot "casa" i l'article "el". La primera lletra del abecedari. 7.- Carrera, viatge aeri. Mató. 8.- Salubritat, salut. Al revés, nom de lletra. 9.- Terminació d'infinitiu. En femení, de poc gruix i consistència. Dos. 10.- Cinquanta. Part dura del cap dels ocells. Membre que serveix per a volar. En números romans, deu. 11.- Planta violàcea de corol.la irregular.

### VERTICALS:

1.- Que concerneix a tothom. 2.- Consonant sinuosa. Ventet suau. Riu Suís. Consonant. 3.- Existeix. Al revés, dit de l'ocella que encara no ha sortit del niu. Xai, anyell. 4.- En el futbol l'acte de fer passar la pilota per la porta. Es tenen un cert afecte. 5.- Ajuntades. Moviments convulsius habituals de certs músculs. 6.- Consonant difícil de dir. Cadascuna de les dotze parts de l'any. Arran. Vocal. 7.- Príncep àrab. Al revés, mastegot. 8.- Al revés, sentiment que empeny a ajudar a les persones pobres. Al revés, nom de lletra. 9.- Terminació d'infinitiu. Valor. Al revés, femení de "en". 10.- Consonant. Príncep sobirà d'una nació. "Institut Nacional d'Indústria". Consonant. 11.- Nogens-menys.

### SOLUCIONS AL ENCREUAT N.º 11

**HORIZONTALS:** 1.- Margarida. 2.- A. Cir. Aso. B. 3.- Te. Nació. Ta. 4.- IIA. Cambrer. 5.- Encaix. aerC. 6.- T. Rna. arS. E. 7.- iroT. slatEL. 8.- Sadisme. arO. 9.- Mo. Guano. aN. 10.- E. Bei. anO. A. 11.- Construir.

**VERTICALS:** 1.- Atletisme. 2.- M. Eln. Raó. C. 3.- aC. acroD. Bo. 4.- Rin. Antigen. 5.- Gràcia. Suís. 6.- A. caX. Sma. T. 7.- Raïm. Alenar. 8.- Isobara. Om. 9.- Do. Resta. Oi. 10.- A. Ter. Era. R. 11.- Barcelona.

## NÚMEROS DE TELÈFON DE SERVEIS PÚBLICS

Ajuntament	44 00 05	Casa Rectoral	44 02 81	Funerària	44 01 32
Banca Catalana	44 02 50	Correus	44 02 40	Guàrdia Civil	44 01 33
Banc Popular	44 02 50	Escola Nacional	44 02 28	LAPILASTRA	44 01 18 - 44 00 71
Caixa d'Estalvis	44 02 66	Farmàcia	44 00 59	Metge (Dr. Latorre)	44 00 83

# MINOT



# RACONS DE BESCANÓ

Per: Pere Magrià i Pou



Novament el títol d'aquesta plana no s'escau amb el tema a tractar o almenys part del tema. Avui, en primer lloc, i aconsellats per diversos veïns de Bescanó que en parléssim alguna vegada a LAPILASTRA, hem de denunciar a la TEISA, única empresa d'autocars de línies regulars que tenen parada al poble, per l'estat en què lamentablement es troben els seus serveis concretament a la terminal de Girona, o sigui a l'antiga estació d'Olot.

Tot l'edifici en si, està deixat de la mà de Déu. Començant per la sala d'espera, on malament rai si haguéssim d'estar-hi esperant unes hores, sobretot a l'hivern pel fred que hi deu fotre, i acabant per l'absència d'urinaris, waters i lavabos, pels viatgers. Tot això fa que hom s'adoni del total abandó amb què la senyora TEISA obsequia els seus usuaris. Per això no és res d'estrany que hom hagi de fer "pipí" a darrera d'una mata, a vegades amb el gran ensurt d'un gos que hi resta darrera de l'abandonat Bar.



Jo crec que no hauria d'ésser tant sols LAPILASTRA (que ha encetat la veta) a DENUNCIAR aquests fets en primer lloc a les autoritats sanitàries provincials, la deixadesa d'aquesta terminal, sinó que tots els altres mitjans d'informació provincials, haurien de fer-se també seva la reclamació que els viatgers estan fent des de fa anys.

Ara bé, en canvi quan s'ha tractat de reclamar la reparació de la "Carretera de la Vergonya" (N-141) la TEISA sí que ha estat la primera en anar sempre al davant per tal d'aconseguir una millora que ara sembla que s'està portant a terme. Però, home...! penseu també un xic amb el client que s'asseu en un autocar vostre, en una sala d'espera, tot esperant la sortida i pagant, per descomptat, un bitllet. Feu que al mateix temps es pugui asseure ben tranquil·lament en un water ben net abans d'emprendre el viatge tot sentint el traqueteig de la "Carretera de la Vergonya".





**CAIXA D'ESTALVIS  
PROVINCIAL  
DE GIRONA**